

Sygn. akt: I Ns 299/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Remigiusz Drzewiecki

Protokolant: protokolant sądowy Joanna Pilc-Syposz

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2014 r. na rozprawie w N.

sprawy z wniosku A. S. (1), A. S. (2)

z udziałem (...) S.A. w K. Oddział w O.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. oddalić wniosek,

2. zasądzić solidarnie od wnioskodawców A. S. (1), A. S. (2) na rzecz uczestnika (...) S.A. w K. Oddział w O. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy A. S. (1) i A. S. (2) we wniosku złożonym w tutejszym Sądzie w dniu 26 lutego 2014 roku wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości, której właścicielami są wnioskodawcy, stanowiącej działkę nr (...) km 2, położonej w obrębie M., gmina Ł. dla której Sąd Rejonowy w Nysie prowadzi księgę wieczystą nr (...), na rzecz (...) S.A. Oddział w O. – właściciela urządzeń przesyłowych położonych na tej działce

Ponadto wnioskodawcy domagali się zasądzenia od uczestnika postępowania (...) S.A. na ich rzecz tytułem odpowiedniego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu kwoty 6.300 zł płatnej w terminie dwóch tygodni od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności oraz zasądzenia od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.

W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik wnioskodawców wskazał, że wnioskodawcy są właścicielami nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) km 2, położonej w obrębie M., gmina Ł. dla której Sąd Rejonowy w Nysie prowadzi księgę wieczystą nr (...). Na wyżej opisanej działce położone są urządzenia przesyłowe w postaci słupów energetycznych, napowietrznej linii energetycznej przebiegającej przez działkę, które to urządzenia wchodzi w skład przedsiębiorstwa przesyłowego jako jego części składowe. Dalej pełnomocnik wnioskodawców wskazał, że uczestnik postępowania korzysta z tych urządzeń nie posiadając żadnego tytułu prawnego do nieruchomości, na której urządzenia te są posadowione. Usytuowanie tych urządzeń w znaczny sposób ogranicza właścicielskie prawo do korzystania z nieruchomości.

Ponadto pełnomocnik wnioskodawców wskazał, że pismem z dnia 29.05.2012 roku, wezwał uczestnika postępowania m. in. do podjęcia negocjacji w przedmiocie ustanowienia służebności przesyłu w drodze umowy za odpowiednim

wynagrodzeniem. Uczestnik postępowania kwestionował co do zasady wszelkie roszczenia wnioskodawców, odrzucając propozycję ugody. Według uczestnika w przedmiotowej sprawie zaszyły wszelkie przesłanki do stwierdzenia nabycia służebności przez zasiedzenie przez uczestnika postępowania. Uczestnik poinformował także wnioskodawczynię, że może doliczyć do czasu, przez który sam posiadał służebność również czas jej posiadania przez swojego poprzednika prawnego tj. Skarb Państwa.

Pełnomocnik wnioskodawców wskazał, że prezentują oni odmienne stanowisko. Według niego przed wejściem w życie ustawy nowelizującej k.c. z 31.01.1989 r. zgodnie z art. 128 k.c. własność państwowa przysługiwała niepodzielnie państwu. Przedsiębiorstwa państwowe wykonywały zatem zarząd mieniem państwowym w imieniu własnym, ale na rzecz Skarbu Państwa. Powyższe zasady odnosiły się też do posiadania. Korzystanie z nieruchomości oraz ze służebności gruntowych następowało zatem na rzecz Skarbu Państwa. Nie ma zatem podstaw do zaliczenia do okresu posiadania służebności przez uczestnika postępowania po 1 lutego 1989 r. okresu korzystania ze służebności przed tą datą przez jego poprzednika prawnego, skoro posiadanie to nie mogło doprowadzić do zasiedzenia. Uczestnik może zaliczyć do okresu swojego posiadania służebności, jedynie okres posiadania służebności przez jego poprzednika przedsiębiorstwo państwowe od 1 lutego 1989 r.

Wnioskodawcy wnosząc o ustanowienie służebności przesyłu powołali się na art. 305² § 2 k.c. Wnioskodawcy określając wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na kwotę 6.300 zł wskazali, że zlecieli ustalenie jego wysokości rzeczoznawcy majątkowemu i wysokość ta została ustalona na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę.

Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2014 roku (k. 173)pełnomocnik wnioskodawców podtrzymał żądanie wniosku.

W odpowiedzi na wniosek (k. 88-92) uczestnik postępowania (...) S. A. w K. Oddział w O. wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek wskazał, że przez działkę (...) obręb M., gmina Ł. przebiega napowietrzna linia 15 kV relacji H. – B., w skład której wchodzi jedno stanowisko słupowe oraz przyłącze kablowe 0,4 kV, wybudowane w 2010 r.

Linia ta została wybudowana przed 1945 rokiem. Uczestnik nie dysponuje więc dokumentami z jej budowy, jest ona natomiast ujęta w księdze inwentarzowej. Linia była remontowana w 1975 r., o czym świadczą zapisy w karcie inwentarzowej. Od remontu w 1975 r. lokalizacja słupów nie ulegała zmianie. Linia ta jest nieprzerwanie eksploatowana.

Budowa przyłącza kablowego nastąpiła w 2010 r. na podstawie zgłoszenia budowy obiektów niewymagających pozwolenia na budowę z dnia 22.01.2010 r. złożonego w Starostwie Powiatowym w N.. Złącze kablowe służy do zasilania działki nr (...) będącej własnością wnioskodawców oraz sąsiedniej działki. Uczestnik dysponuje zgodą wnioskodawców na budowę złącza kablowego wyrażoną w umowie nr (...) z dnia 23.02.2010 r. Prace związane z budową przedmiotowego przyłącza odebrano i przekazano do eksploatacji protokołem z 25.05.2010 r.

Urządzenia, o których mowa w przedmiotowej sprawie tj. napowietrzna linia 15 kV relacji H. – B. są to niewątpliwie trwałe i widoczne urządzenia, zatem zachodzą przesłanki do powołania się na nabycie przez zasiedzenie służebności przesyłu polegającej na korzystaniu z gruntu w celu eksploatacji urządzeń przez okres 30 lat.

Wobec powyższego pełnomocnik uczestnika postępowania podniósł zarzut zasiedzenia służebności z terminem trzydziestoletnim.

Ponadto uczestnik postępowania powołał się na decyzję uwłaszczeniową nr(...) z dnia 30 listopada 1994 roku wydaną przez Wojewodę (...), której regulacje potwierdzają nabycie z mocy prawa stacji transformatorowej 15/0,4 kV M., a jednocześnie świadczą o tym, że urządzenia na działkach objętych wnioskiem stały się z mocy prawa własnością

uczestnika postępowania. Uczestnik powołał się także na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazujące, że może doliczyć do czasu swojego posiadania niezbędnego do nabycia służebności przez zasiedzenie również czas posiadania służebności przez poprzedników prawnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie umowy darowizny z dnia 28 marca 2008 roku zawartej w akcie notarialnym sporządzonym dnia 28 marca 2008 r. przed notariuszem H. P. w Kancelarii Notarialnej w N. (rep. (...)) wnioskodawcy A. S. (1) i A. S. (2) stali się we wspólności ustawowej właścicielami nieruchomości położonej w M., gmina Ł., powiat (...), województwo (...), obejmującej działki nr (...), stanowiącej grunty orne i użytki rolne zabudowane, o łącznej powierzchni 0,6600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Nysie prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość ta została podarowana wnioskodawcom przez rodziców wnioskodawczyni tj. R. P. i K. P. (1) oraz Z. P. i T. P.. Poprzedni właściciele tej działki nabyli ją w drodze dziedziczenia. Działka nr (...) w rejestrze gruntów jest opisana jako grunty orne i rowy, a jej powierzchnia to 0,3500 ha.

(dowód: wypis aktu notarialnego rep A nr (...) k. 153-158, wypis z rejestru gruntów k. 26, zeznania świadka K. P. (1) k. 164-165, zeznania świadka R. P. k. 165, przesłuchanie wnioskodawcy A. S. (1) k. 146, przesłuchanie wnioskodawczyni A. S. (2) k. 146)

Do 1975 roku linia energetyczna przebiegająca przez działkę nr (...) w M. była rozwieszona na słupach drewnianych. W 1975 roku słupy drewniane wymieniono na betonowe, które znajdują się w innym miejscu niż słupy drewniane. Od 1975 roku na działce nr (...) znajduje się 1 słup betonowy. Od 1975 r. umiejscowienie słupa i linii na tej działce nie zmieniało się, słup jest umieszczony ok. 5-6 metrów od granicy działki z drogą w głąb działki wnioskodawców. Wskutek umiejscowienia słupa wnioskodawcy musieli przesunąć ogrodzenie działki w głąb działki. Wnioskodawcy, żeby wybudować budynek mieszkalny na działce nr (...) musieli przestrzegać ograniczeń związanych z umiejscowieniem na ich działce linii energetycznej. Problemem jest wybudowanie garażu na tej działce.

(dowód: zeznania świadka K. P. (1) k. 164-165, zeznania świadka R. P. k. 165, przesłuchanie wnioskodawcy A. S. (1) k. 146, przesłuchanie wnioskodawczyni A. S. (2) k. 146)

Linia energetyczna przebiegająca przez działkę nr (...) została wybudowana przez 1945 rokiem. W 1975 roku przeprowadzono remont kapitalny tej linii poprzez wymianę słupa z drewnianego na betonowy oraz wymianę samej linii. Linia jest nieprzerwanie do chwili obecnej wykorzystywana do przesyłu energii elektrycznej. Jest powiązana ze stacją transformatorową M.. Na linii były dokonywane okresowe przeglądy i oględziny.

W dniu 22 lipca 1983 roku dokonano obchodu tej linii. W dniu 22 lutego 2010 r. inwestor tj. (...) S. A. Oddział w O. (...) w N. dokonał zgłoszenia budowy obiektów budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę, polegającej na budowie przyłącza kablowego 0,4 kV w miejscowości M. na działkach nr: (...). W dniu 23 lutego 2010 r. została zawarta umowa między wnioskodawcami, a (...) S. A. na mocy której wnioskodawcy wyrazili zgodę na zajęcie działek nr (...) w miejscowości M. w związku z zamiarem przeprowadzenia prac elektrycznych polegających na budowie przyłącza kablowego wraz ze złączem kablowym do zasilania budynku mieszkalnego zgodnie z projektem. W umowie wnioskodawcy wyrazili zgodę na wejście inwestora na teren działki w przypadku konieczności wykonania czynności związanych z eksploatacją, konserwacją, usuwaniem awarii przewodów, urządzeń, o których mowa w przedmiotowej umowie. Wybudowane przyłącze kablowe przekazano do eksploatacji na podstawie protokołu z 25.05.2010 r.

(dowód: odpis księgi majątkowej k. 93, odpis z księgi inwentarzowej z mapą projektową k. 94-96, karta obchodu linii napowietrznej k. 97, zgłoszenie budowy k. 98, umowa nr (...) k. 99, protokół odbioru z 25.05.2010 r. wraz z mapą k. 100-101, zeznania świadka R. L. k. 144-145, zeznania świadka M. D. k. 145, zeznania świadka K. P. (1) k. 164-165, zeznania świadka R. P. k. 165)

W dniu 30 listopada 1994 roku Wojewoda (...) wydał decyzję nr (...) stwierdzającą nabycie prawa użytkownika wieczystego gruntów Skarbu Państwa, położonych na terenie Gminy Ł. oraz prawa własności budynków i innych urządzeń znajdujących się na tych gruntach z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 r. przez dotychczasowego

zarządcę - Zakład (...) w O.. W decyzji tej stwierdzono m.in. że działka nr (...), położone na terenie miejscowości M. stanowiące własność Skarbu Państwa, stały się z dniem 5 grudnia 1990r. z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego dotychczasowego zarządcy, tj. Zakładu (...) S. A. O. w O.. Natomiast znajdujące się na tej działce budynki i inne urządzenia stały się z tym dniem własnością Zakładu (...) S. A. O. w O.. Na nieruchomości tej znajduje się stacja transformatorowa M.. Decyzja ta stała się ostateczna dnia 15 grudnia 1994 r. Wcześniej w ewidencji gruntów nieruchomości te były ujawnione jako własność państwowa w zarządzie i użytkowaniu Zakładów (...) w K. Zakładu (...) w N..

(dowód: decyzja z dnia 30 listopada 1994 roku nr (...) Wojewody (...) wraz z informacją o działce k. 102-104)

Zarządzeniem Ministra Energetyki z dnia 31 grudnia 1952 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w N.. Zarządzeniem z dnia 25 listopada 1958 roku Ministra Górnictwa i Energetyki zostało utworzone przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...), którego siedzibą było miasto K.. Przedsiębiorstwo to powstało m. in. z połączenia przedsiębiorstw państwowych Zakład (...) z siedzibą w N. oraz Zakład (...) z siedzibą w O.. Zarządzeniem nr 131 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 sierpnia 1982 roku zmieniono zarządzenie z dnia 25 listopada 1958 roku Ministra Górnictwa i Energetyki w ten sposób, że wskazano, że przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...) jest przedsiębiorstwem użyteczności publicznej działającym na obszarze województwa (...), (...), (...), miejskiego (...), (...), (...) i (...). Celem tego przedsiębiorstwa było bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb gospodarki narodowej i ludności w energię elektryczną i ciepłą.

Zarządzeniem nr 79/ORG/89 Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku zostało utworzone przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...). Następnie to przedsiębiorstwo państwowe na mocy zarządzenia nr 189/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z 9 lipca 1993 r. oraz aktu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną sporządzonego przed notariuszem T. J. w Kancelarii Notarialnej w W. rep(...) zostało przekształcone w Zakład (...) S. A. w O.. W dniu 14 kwietnia 2004 r. Zakład (...) S. A. w O. połączył się ze spółkami Zakład (...), Zakład (...), Zakład (...) Zakład (...) w jedną spółkę o nazwie (...) S. A. z siedzibą we W.. Spółka ta miała m. in. Oddział w O..

(...) S.A we W. połączyła się ze spółką (...) S. A. w K.. Połączenie nastąpiło w dniu 31 maja 2011 roku i wtedy zmieniono nazwę tej spółki na (...) S.A. z siedzibą w K.. (...) S.A. z siedzibą w K. posiada swój oddział ujawniony w KRS m. in. w O..

(dowód: zarządzenie z dnia 25.11.1958 roku k. 105-107, odpisy z rejestru przedsiębiorstw państwowych k. 108-109, 114-115, zarządzenie nr 131 z dnia 1 sierpnia 1982 roku k. 110-111, zarządzenie nr 79/ (...)/89 z dnia 16 stycznia 1989 roku k. 112-113, zarządzenie nr 189/ (...)/93 z dnia 09 lipca 1993 roku k. 116-117, wypis aktu notarialnego rep (...) k. 118-124, odpisy postanowień SR w Opolu z 31.08.1993 r. k. 125-126, odpis KRS nr (...) k. 122-126)

W piśmie z dnia 29 maja 2012 roku pełnomocnik wnioskodawców zwrócił się do (...) S. A. Oddział w O. o podjęcie negocjacji w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez te spółkę z nieruchomości gruntowej stanowiącej własność wnioskodawców, a położonej w miejscowości M. (działki nr (...)) jak również w przedmiocie ustanowienia służebności przesyłu na tej nieruchomości za wynagrodzeniem. W odpowiedzi na to pismo uczestnik (...) S. A. Oddział w O. w piśmie z dnia 11 czerwca 2012 r. wezwał wnioskodawców do dostarczenia mapy z zaznaczeniem granic nieruchomości, szkiców przebiegu linia oraz numerów słupów. Wraz z pismem z dnia 30 lipca 2012 r. pełnomocnik wnioskodawców przesłał uczestnikowi żądane mapy. Pismem z dnia 20 września 2012 r. uczestnik wskazał, że przez teren działki nr (...) przebiega linia napowietrzna 15 kV, w skład której wchodzi jedno stanowisko słupowe. Linia została wybudowana w 1945 roku, a w 1975 roku przeprowadzono jej remont. Uczestnik odmówił uznania zasadności roszczeń wnioskodawców, wskazując, że doszło do zasiedzenia służebności przesyłu na działce wnioskodawców. Pismem z dnia 16 marca 2013 r. pełnomocnik wnioskodawców zażądał od uczestnika nadesłania kserokopii dokumentacji potwierdzającej jego stanowisko w sprawie. W odpowiedzi na powyższe wezwanie uczestnik pismem z dnia 21 maja 2013 r. wskazał, że przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne zostały wybudowane ponad 30 lat temu, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, w związku z powyższym tytułu prawny do korzystania z nieruchomości, na której zlokalizowane są przedmiotowe urządzenia został nabyty w drodze zasiedzenia prawa służebności. Uczestnik wskazał też, że na podstawie art. 176 k.c. doliczył do swojego

posiadania tej służebności okres czasu, w którym tę służebność posiadał jego poprzednik tj. Skarb Państwa do 1 lutego 1989 r. Uczestnik odmówił też udostępnienia żądanych dokumentów wskazując, że żądanie ich udostępnienia dotyczy interesu prywatnego. W piśmie z dnia 15 maja 2013 r. pełnomocnik wnioskodawców ponownie zwrócił się do uczestnika o nadesłanie dokumentów na podstawie których urządzenia będące własnością uczestnika zostały umieszczone na działce wnioskodawców. Pismem z dnia 23 lipca 2013 r. uczestnik (...) S. A. w K. wskazał, że nie widzi podstawy uznania zasadności roszczeń zgłoszonych przez wnioskodawców i udostępnienia im dokumentacji.

(dowód: pisma pełnomocnika wnioskodawców wraz z potwierdzeniami nadania k. 17-21, 23-24, 27-32, 35-37 pisma uczestnika k. 22, 25-26, 33-34, 38)

W operacie szacunkowym sporządzonym na zlecenie wnioskodawców z dnia 18 marca 2013 r. rzeczoznawca majątkowy W. B. ustalił wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na rzecz uczestnika na działce wnioskodawców nr (...) w M. na kwotę 6.300 zł.

(dowód: operat szacunkowy k. 39-79)

Sąd zważył co następuje:

Wniosek A. S. (1) i A. S. (2) nie zasługuje na uwzględnienie i należało go oddalić, z uwagi na zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawców przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania tj. (...) S. A. z siedzibą we W..

Do ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie posłużyły dowody z dokumentów opisane dokładnie wyżej pod elementami stanu faktycznego. Autentyczność tych dokumentów nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron. Stan faktyczny w sprawie ustalono także na podstawie dowodu z przesłuchania wnioskodawców i na podstawie zeznań świadków R. L., M. D., K. P. (1), R. P.. Z zeznań tych osób oraz dowodów z dokumentów wynika, że linia energetyczna i słup na nieruchomości wnioskodawców są nieprzerwanie użytkowane przez uczestnika postępowania i jego poprzedników prawnych conajmniej od 31 grudnia 1975 r., tj. po zakończeniu remontu tej linii i wymianie słupa na której była powieszona z drewnianego na betonowy. Sąd przyjął, że najpóźniej 31 grudnia 1975 r., (w więc ostatniego dnia tego roku) nastąpiło przesunięcie słupa i linii na działce nr (...). Z zeznań świadków przesłuchanych w sprawie nie wynika kiedy dokładnie w 1975 roku przeprowadzono ten remont, ale świadkowie potwierdzają, że był on dokonany w 1975 r.

Służebność przesyłu została wprowadzona do polskiego systemu prawnego ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Potrzeba ustawowej regulacji wynikała z konieczności faktycznych, związanych z istnieniem i funkcjonowaniem przedsiębiorstw zajmujących się instalowaniem i eksploatacją różnorodnych urządzeń przesyłowych służących dystrybucji energii, paliw, wody, ścieków itp. W związku z ruchem tych przedsiębiorstw ujawnił się problem dopuszczalności stosowania przepisów normujących służebności gruntowe. Podstawowy problem dotyczył analogicznego stosowania przepisów o służebności drogi koniecznej, jednak treścią tej służebności byłoby utrzymywanie sieci przesyłowych, telekomunikacyjnych, energetycznych i innych.

W myśl treści art. 285 § 1 k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa).

Zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z art. 172 § 1 k.c. posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Paragraf 2 tegoż artykułu stanowi natomiast, że po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze.

W myśl treści art. 176 k.c. jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści. Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy obecny posiadacz jest spadkobiercą poprzedniego posiadacza.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy wskazać, że od 31 grudnia 1975 roku linia energetyczna, w tym słup posadowiony na działce stanowiącej obecnie własność wnioskodawców, jest w sposób ciągły eksploatowany przez uczestnika postępowania a wcześniej przez jego poprzedników prawnych. Bez wątpienia urządzenia uczestnika znajdujące się na działce wnioskodawców to trwale i widoczne urządzenia.

Sąd uznał, że okolicznościach niniejszej sprawy należało uwzględnić podnoszony w sprawie przez uczestnika postępowania zarzut zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, co wynika z przedłożonych przez uczestnika postępowania dokumentów oraz przesłuchania wnioskodawców i zeznań świadków. Poprzednicy prawni uczestnika (przedsiębiorstwo państwowe, a następnie spółka akcyjna Skarbu Państwa) wyremontowali linię energetyczną i słup na działce wnioskodawców. Brak dokumentów dotyczących pozwolenia na realizację tej inwestycji, ale z zeznań świadków (w szczególności poprzednich właścicieli tej nieruchomości R. P. i K. P. (2)) wynika, że remont ten przeprowadzono w 1975 r. Tak więc od końca tego roku zdaniem Sądu zaczął biec termin zasiedzenia. Poprzednicy prawni uczestnika korzystali z tej linii, dokonywali jej przeglądów i konserwacji.

W dniu 30 listopada 1994 roku Wojewoda (...) wydał decyzję nr (...) stwierdzającą nabycie prawa użytkownika wieczystego gruntów Skarbu Państwa, położonych na terenie Gminy Ł. oraz prawa własności budynków i innych urządzeń znajdujących się na tych gruntach z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 r. przez dotychczasowego zarządcę - Zakład (...) w O.. Na mocy tej decyzji Zakład (...) S. A. w O. stał się użytkownikiem wieczystym gruntu oraz posadowionego na tym gruncie budynku stacji transformatorowej M., z którą łączy się linia energetyczna przebiegająca nad działką wnioskodawców.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, należy wskazać na możliwość ustalenia faktu nabycia prawa przez zasiedzenie w innej sprawie niż sprawa o zasiedzenie, jako że nabycie przez zasiedzenie następuje z mocy prawa i jest nabyciem pierwotnym. Wskazując na przepis art. 352 § 1 k.c. stanowiący, że kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności, Sąd ten wskazał na to, że warunkiem zasiedzenia służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego w trwałego i widocznego urządzenia, np. ze słupa przesyłowego, na którym rozpięto kabel wysokiego napięcia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Uznał zatem Sąd w niniejszej sprawie, że przedsiębiorca (uczestnik postępowania i jego poprzednicy) byli posiadaczami służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Natomiast mimo, że instytucja służebności przesyłu określona w art. 305¹ k.c. została wprowadzona dopiero ustawą z dnia 30.05.2008r., z dniem 3.08.2008r., to jednak możliwość zasiedzenia tego typu służebności jest w orzecznictwie dopuszczana jako zasiedzenie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w ruchu przedsiębiorstwa (uchwała SN III CZP 89/08). Nabycie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez uczestnika postępowania wynika z art. 292 k.c., przewidującego możliwość nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej, polegającej na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, przy czym przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Chodzi zatem o korzystanie z nieruchomości będące przejawem władztwa nad nią w zakresie, w jakim uprawnia do niego służebność gruntowa. Natomiast władztwo to kwalifikuje się zgodnie z art. 336 k.c. jako posiadanie zależne nieruchomości. Z zapisu zawartego w zdaniu drugim 292 k.c. o „odpowiednim” zastosowaniu

przepisów o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie wynika natomiast, że do zasiedzenia służebności gruntowej nie ma zastosowania wymaganie posiadania samoistnego. Owo „odpowiednie zastosowanie” przepisów o nabyciu nieruchomości o zasiedzenie dotyczy zatem przede wszystkim terminów posiadania w zależności od dobrej lub złej wiary posiadacza (art. 172 § 1 i 2 k.c.), czy też możliwości doliczenia posiadania poprzednika (art. 176 k.c.). Uczestnik postępowania w odpowiedzi na wniosek domagał się stwierdzenia zasiedzenia służebności na działce wnioskodawców po upływie 30 lat. Domagał się więc stwierdzenia, że zasiedzenie nastąpiło w złej wierze. Uczestnik postępowania w niniejszej sprawie wykazał, że on i jego poprzednicy prawni korzystali z trwałego i widocznego urządzenia posadowionego na działce wnioskodawców (ich poprzednika prawnego) już od 31.12.1975 r., należało zatem przyjąć, że zasiedział tę służebność po 30 latach, a zatem 01.01.2006 r.

Poprzednik prawny uczestnika nabył służebność w złej wierze. Nie wykazano bowiem, czy posiadał jakąkolwiek decyzję czy orzeczenie zezwalające mu na posadowienie linii i słupa na działce wnioskodawców.

Sąd uwzględnił okres posiadania tej służebności przez poprzedników prawnych uczestnika postępowania, a to przy zastosowaniu art. 176 w zw. z art. 292 k.c., w tym też okres posiadania służebności przez Skarb Państwa w okresie od 31.12.1975 r. do dnia 5.12.1990 r. W tym miejscu wskazać należy na to, że pogląd zaprezentowany w postanowieniu SN z 10.07.2008r. III CSK 73/08 odnośnie tego, że podstawową przesłanką nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej jest posiadanie tejże służebności jako posiadacz samoistny – jest poglądem odosobnionym i jak się wydaje, nieprawidłowym z punktu widzenia treści wcześniej wskazanego przepisu art. 352 § 1 k.c., określającego na czym polega posiadanie służebności. Zgodnie z tym przepisem zatem, posiadaczem służebności jest ten, kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, co w powiązaniu a art. 292 k.p.c. oznacza, że chodzi o korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia. Tym samym należało przyjąć, że w przypadku posiadania służebności gruntowej nie może być mowy o posiadaniu samoistnym (jak właściciel) gdyż ów posiadacz nie przejmuje do korzystania całej nieruchomości, a jedynie korzysta z umieszczonych na niej trwałych urządzeń, jak ma to miejsce w rozpoznawanej sprawie. Stąd musi być mowa o posiadaniu zależnym w rozumieniu art. 336 k.c. a nie samoistnym (zob. m.in. II CSK 49/09; I CSK 392/08).

W rozpoznawanej sprawie przedsiębiorstwo państwowe – zakład energetyczny posiadał wskazywaną służebność gruntową, odpowiadającą obecnej służebności przesyłu już od 31 grudnia 1975 r. O tym, że takie posiadanie służebności przez przedsiębiorstwo państwowe, polegającej na korzystaniu z urządzeń energetycznych (słupów i linii) posadowionych na cudzej nieruchomości jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu – w oparciu o przepis art. 292 w zw. z art. 172 k.c. - wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13.10.2011r. V CSK 502/10. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela poglądy zaprezentowane w uzasadnieniu tegoż postanowienia Sądu Najwyższego, także w zakresie możliwości zastosowania do oceny podniesionego w sprawie zarzutu zasiedzenia służebności przesyłu przez poprzedników prawnych uczestnika postępowania, przepisów art. 176 § 1 k.c. W zaistniałych okolicznościach istotne jest to, że objęcie w posiadanie nieruchomości wnioskodawców przez Skarb Państwa reprezentowany przez przedsiębiorstwo państwowe w celu posadowienia, a następnie eksploatacji, konserwacji linii energetycznej nastąpiło w celu wykonywania zadań gospodarczych państwa. Skarb Państwa zatem należy uznać za posiadacza tychże urządzeń oraz nieruchomości, na których się znalazły, w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyżej wskazanego orzeczenia na to, że zgodnie z art. 176 § 1 w zw. z art. 292 k.c., do okresu swego posiadania służebności przesyłu, uczestnik postępowania mógł zaliczyć okres posiadania tejże służebności przez Skarb Państwa – zakład energetyczny, przed dniem 1.02.1989r., a zatem przed zmianą Kodeksu cywilnego, uchylającą art. 128 k.c., wyrażający zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, która uniemożliwiała państwowym osobom prawnym, sprawującym zarząd mieniem państwowym (tu: zakład energetyczny), nabycie jakichkolwiek praw do tego mienia w okresie obowiązywania tego przepisu. W tamtym czasie zatem Skarb Państwa, a nie przedsiębiorstwo państwowe, był posiadaczem urządzeń przesyłowych i cudzej nieruchomości, na której je posadowiono w zakresie korzystania z posadowionych na nieruchomości słupów energetycznych, a zatem tylko Skarb Państwa mógłby nabyć przez zasiedzenie omawianą służebność przesyłu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednak jednolicie przyjmuje się, że osoba prawna, która przed dniem 1.02.1989r. mając status państwowej osoby prawnej, nie mogła nabyć (także

w drodze zasiedzenia) własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po tym dniu doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty. Stanowisko to wyrażone zostało w szczególności w odniesieniu się do przedsiębiorstw energetycznych i innych przedsiębiorstw przemysłowych, które do dnia 1.02.1989r. korzystały ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a więc w istocie były dzierżycielami w rozumieniu art. 338 k.c. Orzecznictwo to uznaje mianowicie, że dopuszczalne jest doliczenie okresu posiadania poprzednika zgodnie z art. 176 § 1 k.c., jeśli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania. Takie przeniesienie posiadania natomiast powstało z mocy decyzji wydanej w oparciu o przepis art. 2 ust. 3 ustawy o zmianie ustawy o gospodarce gruntami (u.g.g.). W szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego uznano bowiem, że decyzja uwłaszczeniowa wydana w oparciu o wskazany przepis ustawy o zmianie u.g.g., może być uznana za dokument potwierdzający, że doszło do przeniesienia posiadania nieruchomości, której decyzja dotyczyła (zob. postanowienie SN z 18.05.2007r. I CSK 64/07; postanowienie SN z 14.10. 2011r. III CSK 251/10).

Przed upływem okresu zasiedzenia nie nastąpiło przerwanie jego biegu. Wnioskodawcy dopiero bowiem w dniu 29 maja 2012 r. wnieśli o ustanowienia odpłatnie służebności przesyłu, podczas gdy poprzednik prawny uczestnika nabył służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu na działce wnioskodawców dnia 1 stycznia 2006 r.

Orzeczenie o kosztach uzasadnione jest treścią art. 520 § 3 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępowania niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. W przedmiotowej sprawie wniosek został oddalony, a uczestnik postępowania był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który domagał się zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w sprawie. Nadto uczestnik informował wnioskodawców o tym, że nabył służebność na ich nieruchomości w drodze zasiedzenia. Już w odpowiedzi na wniosek uczestnik podniósł zarzut zasiedzenia i przedłożył wszystkie posiadane przez siebie dowody na tę okoliczność.

Na rzecz uczestnika zasądzono od wnioskodawców zwrot kosztów zastępstwa prawnego w stawce minimalnej oraz zwrot kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Zgodnie z § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 j.t.) minimalna stawka za prowadzenie sprawy dotyczącej służebności wynosi 240 zł.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w postanowieniu.